

OBSAH

Autorčina předmluva / 11

Úvod / 17

Část první – SMYSL VYUČOVÁNÍ / 23

Kapitola I. – Románské prostředí / 25

1. Nezávislost / 2. Vědění / 3. Církev a její dvojí funkce / 4. Dům modlitby
5. Klášterní život / 6. Románské století

Kapitola II. – Románské charakteristiky / 45

1. Jednota univerza / 2. Krása světa / 3. Makrokosmos a mikrokosmos
4. Sebepoznání / 5. Boží přítomnost / 6. Světlo a stín / 7. Smysl pro
nadpřirozeno / 8. Eschatologická očekávání

Část druhá – KRÁLOVSKÁ CESTA SYMBOLU / 75

Kapitola I. – Stupně vzestupu / 77

1. Člověk tělesný a člověk duchovní / 2. Stupně lásky / 3. Vnější a vnitřní smysly
4. Setkání člověka s Bohem / 5. Manželská láska / 6. Postavení symbolů

Kapitola II. – Znaky proměněné země / 106

1. Stopy božské přítomnosti / 2. Čas symbolu / 3. Definice symbolu
4. Funkce symbolu / 5. Duchovní zkušenost a iniciace symboly / 6. Postoj
k symbolickým obrazům / 7. Univerzálnost symbolu / 8. Románský symbol

Část třetí – PRAMENY ROMÁNSKÉ SYMBOLIKY / 139

Kapitola I. – Biblické a patristické symboly / 141

1. Biblické znalosti mnichů / 2. Teologie a Písmo svaté / 3. Historické postavení symbolů / 4. Symboly v *Genesis* / 5. Symboly v *Písni písní* / 6. Symboly v evangeliích / 7. Symboly v *Apokalypse* / 8. Symboly u řeckých a latinských církevních Otců

Kapitola II. – Profánní symboly / 159

1. Románská Evropa / 2. Antické skulptury / 3. Zlaté město / 4. Úspěch antických autorů / 5. Odpůrci / 6. Dědictví minulosti

Kapitola III. – Univerzum – zrcadlo symbolů / 173

1. Příroda a dějiny / 2. Rytmus v přírodě / 3. Pozorování přírody / 4. Láska k přírodě / 5. Tajemství přírody / 6. Soteriologická role člověka ve vztahu k přírodě / 7. Tvář přírody / 8. Přírodní živly / 9. Zjevení přírody / *Hildegarda z Bingen* / *Bernard Silvestris* / *Hugo ze Svatého Viktora* / *Honorius z Autunu*

Část čtvrtá – DŮM BOŽÍ / 203

Kapitola I. – Chrám / 205

1. Archa / 2. Šalomounův chrám / 3. Nebeský Jeruzalém / 4. Čtverec / 5. Kostel „ad quadratum“ / 6. Čtvercový člověk / 7. Tvary čtvercové a kruhové / 8. Románský chrám a makrokosmos / 9. Duchovní umění

Kapitola II. – Dílny a stavby / 221

1. Kámen / 2. Kameníci / 3. Stavitelské cechy / 4. Orientace kostela / 5. Trojúhelníky a čtverce / 6. Srdce a střed / 7. Brána / 8. Vysvěcení

Kapitola III. – Výzdoba / 235

Uvedení do problematiky / 1. Zásada výzdoby / 2. Názor kontemplativců
3. Estéti / 4. Teorie svatého Bernarda a jeho stoupenců

Ornamentální témata / 1. Symbolická témata ornamentace / 2. Slunce
a strom / 3. Církev / 4. Románská symbolika v celkovém rámci symbolů

Část pátá – PŘÍTOMNOST SYMBOLU / 259

Kapitola I. – Kult Boha a proměnění člověka / 263

Liturgie / 1. Mše / 2. Hymny / 3. Procesí jako liturgický obřad
4. Zasněžení panen

Alchymie

Kapitola II. – Věda o číslech / 279

1. Hudba / 2. Symbolika čísel

Kapitola III. – Literární umění / 285

1. Grál / 2. Legenda o králi Artušovi / 3. Legenda o stromu života
4. Lidová poezie / 5. Dvorská láska / 6. Rytíři

Doslov / 307

Rejstříky / 313